

UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOZOFSKI FAKULTET

SOC OS

1254

080010193

Institut za sociološka istraživanja
Filozofskog fakulteta u Beogradu

Vera Vratuša-Žunjić

RAZVOJ RELIGIJA RAT

Beograd, 1995.

OS 1254
10193

Institut za sociološka istraživanja
Filozofskog fakulteta u Beogradu

Vera Vratuša-Žunjić

RAZVOJ, RELIGIJA, RAT

Beograd, 1995.

БИБЛИОТЕКА
ОДЕЉЕЊА ЗА СОЦИОЛОГИЈУ

Инд. бр. 10193

Сигн. 05 1254

ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

RAZVOJ SOCIOLOŠKE TEORIJE I METODOLOGIJE

RAZVOJ, RELIGIJA, RAT

Autor:

dr Vera Vratuša-Žunjić

Recenzenti:

**dr Silvano Bolčić, profesor univerziteta
dr Miodrag Ranković, profesor univerziteta**

Izdavač:

**Institut za sociološka istraživanja
Filozofskog fakulteta u Beogradu**

Za izdavača:

dr Marina Blagojević

Urednik:

dr Marija Bogdanović

Lektor - korektor:

Ljubiša Vujošević

ISBN 86-80269-08-5

Tiraž:

300

Štampa:

Čigoja Štampa, Beograd

**CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд**

316.43

ВРАТУША-Жуњих, Вера

Razvoj, religija, rat / Vera Vratuša-Žunjić. - Beograd :

**Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta, 1995
(Beograd : Čigoja Štampa). - 160 str. ; 21 cm. - (Razvoj
sociološke teorije i metodologije)**

**Tiraž 300. - Summary : Development, Religion, War.
ISBN 86-80269-08-5**

322 291.7

a) Друштвени развој, b) Религија, c) Верски рат

ID=38980108

SADRŽAJ:

UVODNA NAPOMENA AUTORA	9
Prvo poglavlje	
POJAM RAZVOJA, TEŠKOĆE I PARADIGME NJEGOVOG ISTRAŽIVANJA	11
Poreklo pojma i mnogostrukost razvoja	11
Kvantitativno i kvalitativno određenje razvoja	15
Smena ekonomističke i kulturalističke paradigme istraživanja društvenog razvoja	27
Drugo poglavlje	
TESTIRANJE WEBEROVE „PROTESTANTSKE TEZE” NA PRIMERU RAZVOJNOG ISKUSTVA DVE KOREJE	37
Sadržaj i recepcija Weberove „protestantske teze” na Zapadu	37
Izazov Weberovoj „protestantskoj tezi” na Istoku	46
Kako prevazići ekonomistički i kulturalistički determinizam u usmeravanju i istraživanju društvenog razvoja: empirijska provera radne hipoteze	48
Treće poglavlje	
WEBEROVA „PROTESTANTSKA TEZA” I RAZVOJNO ISKUSTVO PRAVOSLAVNE EVROPE	62
Pravoslavlje i ekonomska nerazvijenost Istočne Evrope?	64
Istraživanje odnosa svetonazornih ideja i političkog razvoja	77
Pravoslavlje i „postrealni socijalizam” u svetlu razvojnog iskustva „kontrolnog slučaja”	84
Zaključak	89
Četvrto poglavlje	
PRAVOSLAVLJE I PERSPEKTIVE RAZVOJA ISTOČNE I JUGOISTOČNE EVROPE	91
Zajedničko kulturno nasleđe i razvojni problemi naroda istočne i jugoistočne Evrope	91
Mogućnosti odgovora na izazov periferizacije	96
Unutrašnje društvene pretpostavke i posledice izbora autohtone razvojne strategije	98

Međunarodne pretpostavke i posledice izbora autohtone razvojne strategije	106
Smisao društvenog razvoja	109
Peto poglavlje	
PROMENA MESTA U DOMAĆOJ I MEĐUNARODNOJ PODELI RADA KAO FAKTOR RATNOG SUKOBLJAVANJA	115
Slučaj verskih ratova na početku modernog doba	115
Imenovanje procesa nastanka modernog načina reprodukcije	116
Gradski preduzetnici i ratnička aristokratija	117
Zainteresovanost za mir i društveni sadržaj apsolutne monarhije	118
Verska legitimacija feudalizma i verski rat	120
Mesto u domaćoj podeli rada i versko opredeljenje	122
Verski rat kao mehanizam promene mesta u međunarodnoj podeli rada	123
Mirovni ugovor kao pravno sankcionisanje ratom učvršćenog mesta u međunarodnoj podeli rada i međudržavnom sistemu	127
Verski rat i stvaranje etnički i verski homogenih nacionalnih država	133
Zaključak	137
Šesto poglavlje	
KRIZA RAZVOJA, RAT I RELIGIJA NA KRAJU XX VEKA	141
Polarizacija svetske privrede i stanovništva	141
Geografska, etnička i verska koncentracija pojedinih uloga u podeli rada i društvena (dez)integracija	143
Odnos klasnog i nacionalnog	144
Kriza i promena ekonomskih politika i strategija društveno-ekonomskog razvoja	144
Povratak doba sukoba i ratova opravdanih religioznim idejama?	146
Granice kulturalističke paradigme objašnjenja verskih ratova na kraju XX veka	147
Faktori sukoba unutar iste civilizacije i saradnje između raznih civilizacija - slučaj islamskog sveta	148
Ideologija i religija	153
Kriza i desekularizacija ideologije	153
Zaključak	154
DEVELOPMENT, RELIGION, WAR (Summary)	157